

Nr 42 för december 2021

Kalendarium

December

4 december

Soldatprov

Aktuell information hittar du på vår hemsida:

<http://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg>

Året närmar sig sitt slut. I december har vi ett soldatprov. Du kan också lyssna på en webbföreläsning den 9 december. Mer om försvarsupplysning på "webben" längre fram i nyhetsbrevet.

Vi har en preliminär verksamhetsplan för 2022, se nedan. Den fastställs i mitten av december då vi får vårt "regleringsbrev" från kansliet i form av ett förbundskort. Som då innehåller budget för de aktiviteter vi ska genomföra 2022.

Vår vana trogen publicerar vi artiklar från Kungl Krigsvetenskapsakademien.

Vad är Totalförsvaret?

- **Totalförsvaret är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig.**
- **Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).**
- **Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då ska bedrivas.**

Kontaktuppgifter

Adress

Övre kaserngården 4C,
Kvibergs kaserner
415 27 Göteborg

telefon

031 43 27 09
070 828 08 52

Redaktör

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se

Göteborgs Försvarsutbildningsförbund

Bjuder in till soldatprov 2021-12-04.

Sträckan för årets soldatprov är cirka 35 km.

Start och mål kommer vara vid Göteborgs Garnison.

Soldatprovet är öppet för alla medlemmar i Göteborgs Försvarsutbildningsförbund, anställda i Försvarsmakten samt 41-hvbat, 42-hvbat och 43-hvbat.

Anmälan senast 2021-11-19 till

goteborg@forsvarsutbildarna.se

Märk ämnesraden med Soldatprov 2021

Är världens mest tekniktunga underrättelsetjänst blind? Av Ulf Henricsson | 27 okt 2021

Det är med förundran jag följde västvärldens uttåg ur Afghanistan. Hur kunde man så fundamentalt missa stämningarna i landet trots världen mest tekniktunga inhämtningsorganisation. Inte minst på dessa sidor har man kunnat läsa hur modern teknik kan förbättra underrättelseinhämtningen och analysen. Inte minst AI skall höja analyskvaliteten.

Egentligen är jag inte så förundrad. Vid sekelskiftet arbetade jag för OSSE i Sarajevo och var kallad till Natorhöghuset för att ge dem vår bedömning av läget i Bosnien-Herzegovina. Jag fick också lyssna på Natos egen underrättelsebedömning i form av en tekniskt sett perfekt PowerPoint presentation. Jag konstaterade – i det beskrivna landet jobbar inte jag.

Med hjälp av rapporter och annan information hade man skapat en positiv lägesbild som jag inte kände igen från det samhälle jag då levde och verkade i.

Efter min presentation var stämningen ganska dyster – två helt olika bedömningar av samma plats under samma tid.

Kan det vara så att vi förleds att acceptera snyggt förpackad information på grund av förpackningen precis som när vi går i presentbutiken och fastnar för den eleganta lyxförpackningen och bryr oss mindre om kvaliteten på innehållet?

Vi behöver även i framtiden spejare på marken som lägger örat mot marken och lyssnar och tar ett glas tillsammans med fotfolket och lokalbefolkningen. Och dessa spejare måste ha en kanal till ledningen.

Under min tid på Balkan beordrade jag vid ett tillfälle bataljonen att skjuta skarpt direkt om de blev beskjutna – utan varningsskott. Min stabsläkare (psykiater) hade förklarat vikten av att inte bara lyssna på ord utan också läsa motpartens kroppsspråk. Jag tyckte mig se att min motpart blev rädd för mitt hot och därför vågade jag framhärda – vi behövde inte skjuta eftersom vår motpart tog sitt förnuft till fånga och inte sköt mer – då. Hur programmerar man AI-datorn för att se och känna rädsla och osäkerhet hos enskilda personer?

Jag är övertygad om att det fanns kunskap om det skakiga läget även i det allierade högkvarteret och framförallt i underställda förband men det finns alltid personer som blockerar obekväma fakta.

KUNGL KRIGSVETENSKAPSAKADEMIEN
The Royal Swedish Academy of War Sciences

Att vi skall ha modern teknik är självklart men den skall då inte med automatik fasa ut fungerande och väl beprövade metoder.

Det finns uppgifter i media bland annat i den ansedda [Janes Defence](#) att det amerikanska ledningssystemet hade allvarliga luckor.

Det är ju allvarligt att upptäcka dem först i ”skarpt läge”. Ett annat scenario kan ju vara att man i Washington visste precis hur läget var men ville, främst av inrikespolitiska, skäl bli av med Afghanistanproblemet medan man fortfarande kunde skylla på Trump.

Författaren är överste 1 gr och ledamot av KKrVA.

FOTO: AFGANSTANSKA ARMEN RAHMAT GUL/AP OCH
TIDNINGEN FOCUS

Vi har genomfört en grundläggande soldat utbildning för frivilliga (GU-F) vecka 42 och 43.

Här följer några bilder från Sisjöns skjutfält den 25 oktober då kursen hade besök av regionförvaltaren i västra militär regionen Ola Ottosson. Text och bilder NB Garpland.

Genomgång med Regionförvaltaren

C-Å Henriksson

Regionförvaltaren

Förvaltare Patrik Olsson
Kvalitetssäkrare från EBG

VAD ÄR EN KRIS?

Det är en händelse som drabbar många människor och stora delar av samhället och som **hotar grundläggande värden och funktioner**. Kris är ett tillstånd som **inte** kan hanteras med **normala resurser och organisation**. En kris är oväntad, utanför det vanliga och vardagliga. Att lösa krisen kräver **samordnade åtgärder från flera aktörer**.

HUR BEREDD ÄR DU?

Testa hur förberedd du är inför en kris – klicka dig fram i scenariot och svara på frågor.

[Scenario 1 – Överlevnad](#)

[Scenario 2 – Kommunikation vid kris](#)

[Scenario 3 – Hemberedskap](#)

LÄR DIG MER OM KRISBEREDSKAP

Vill du lära dig mer om din krisberedskap? Besök försvarsutbildarnas hemsida. Klicka på länken nedan:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/utbildning/for-din-sakerhet/material-din-beredskap/>

Preliminärt Program FöUtb Göteborg 2022.

(R) Syftet med regionaliseringen är bland annat att förbund ska kunna anordna kurser och verksamheter som Försvarsutbildarna har uppdrag/beställningar att genomföra.

Uppdragen/beställningarna kan komma från olika uppdragsgivare, exempelvis Försvarsmakten eller Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

För mer information om FöUtb kursutbud besök vår hemsida:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg/forsvarsutbildarna-goteborg/verksamhet/>

Datum	Verksamhet
19 jan	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
19 febr-4 mars	Grundläggande soldatutbildning för frivilliga GU-F
17 febr	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
17 mars	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
23 mars	Förbundsstämma Försvarsupplysning
25 - 27 mars	Military weekend Göteborgs garnison.
16 - 18 april	Krisberedskap fördjupning mot stab (R) Västerås
23 - 24 april	Krisberedskap grunder (R) kurs Tylebäck
7 - 8 maj	POC-kurs För Din Säkerhet (R) kurs Tylebäck
18 maj	Medlemsaktivitet Kviberg
24 maj	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
26 maj	Känsödagen
9 juni	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
15 juni	Introduktion nya medlemmar Kviberg
16 juni	För din säkerhet! öppen för allmänheten
2 - 4 sept	Utbildning informatörer intro nya medlemmar i Frivilliga försvarsorganisationer FFO (R) kurs.
09 - 11 sept	Military weekend – ungdom Göteborgs garnison
09 - 11 sept	Totalförsvarsinformation – GK Göteborg (R) kurs
26 sept - 2 okt	Krisberedskapsveckan Tre För din säkerhet event
30 sept - 2 okt	Krisberedskap grunder (R) kurs. Väddö.
19 okt	Försvarsforum (fören. för GBG Försvar)
26 okt	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
30 okt - 4 nov	Military Camp för gymnasieelever. GBG Garnison
16 nov	Medlemsaktivitet Kviberg
24 nov	För din säkerhet Kviberg Öppen för allmänheten
30 nov	Introduktion nya medlemmar Kviberg
2 - 4 dec	Samverkan och ledning Tylebäck (R)
3 dec	Soldatprov
v. 1-52	Web-föreläsningar ungdom
v. 1-52	Web-föreläsningar vuxen
v. 1-52	FöUtb instruktörsteam region Väst
v. 1-52	Ungdom enl. kap 2.3, inkl tävling HvSS

Foto: Försvarsmakten

Erbjudande om:

Baskurs folkförankring totalförsvaret

Folkförankring är en del av återläggningen av det nationella försvaret. Ytterst handlar det om försvarsvilja och då inte minst insikten om att sättet att signalera detta för omvärlden är vår första och i många avseenden viktigaste försvarslinje. Svenska försvarsutbildningsförbundet har fått uppdrag att utbilda i det nya totalförsvaret.

Försvarsmaktens syfte med folkförankringsprojektet.

- Skapa samtal och bygga kunskap
- Bygga bred folkförankring och bidra till ökad försvarsvilja
- Öka förståelsen för vikten av att Sverige behöver både ett starkt militärt försvar och ett starkt civilt försvar

Hur går det till?

På ett möte/event kommer certifierade informatörer från Försvarsutbildarna till den plats som vi avtalar och lämnar en trettimmars information som innehåller:

- Omvärldsläget och hot samt hotbilder
- Vilka värden vi ska försvara och folkförankring
- Ryssland, EU och Nato
- Totalförsvarets organisation och uppgifter

Om intresse finns kontakta någon av våra kontaktpersoner (POC). Se nedan.

Värmland	Rune Johansson	rune.johansson@forsvarsutbildarna.se	070-606 16 27
Örebro	Per Aspeli	per.aspeli@hotmail.com	
Skaraborg	Hans Ingbert	ingberthans@gmail.com	070-635 45 33
Bohuslän - Dal	Emelie Hassel Broo	emelie.broo@forsvarsutbildarna.se	073-328 09 43
Göteborg	Bertil Garpland	bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se	070-970 33 35
Älvsborg	Björn Lundgren	bjorn.e.lundgren@telia.com	
Halland	Christer Gunnarsson	christer.gunnarsson@forsvarsutbildarna.se	0708-541283

Öka – det går för långsamt! **Eller** Har vi blivit helt handlingsförlamade? **Eller** Ska vi möta fienden med Powerpointbilder? Av Robert Dalsjö

Foto: Shutterstock.com

Har vi blivit helt handlingsförlamade? Eller tror vi att ord är handling och att vi kan möta angriparen med tabeller och powerpointbilder? Åtta år efter debatten om enveckasförsvaret och sju år efter det ryska överfallet på Ukraina har Sverige knappt kommit ur startblocken i återuppbyggnaden av försvaret. Försvarsbeslutet 2015 blev mest ett pratbeslut där man sa bra saker men sen gjordes det väldigt lite. Enstaka viktiga åtgärder som återinförd värnplikt och återetablering på Gotland har fått skyla över brister såsom det eländiga tillståndet i armén eller att stora fördyringar i utvecklingsprojekt åter upp anslagen. När arméchefen Anders Brännström påtalade bristerna och påminde om att vi kan hamna i krig om några år hånades han, hamnade i konflikt med försvarsledningen och

tvingades sluta. I praktiken består den mest betydelsefulla förstärkningen av försvaret av Sverige som har genomförts under den gångna försvarsbeslutsperioden inte av egna åtgärder utan av de djupare och tätare band till USA som försvarsminister Peter Hultqvist skickligt har knutit under näsan på det egna partiets vänsterflygel.

Till sist lyckades dock liberalerna och centern 2020 tvinga den motvilliga regeringen till substantiella höjningar av försvarsanslagen. Inte tillräckliga – långt därifrån – men ändå de största substantiella ökningarna på mycket lång tid. Gott så – kan vi ta det lugnt nu? Inte alls – av flera skäl.

För det första är det bråttom eftersom det är nu som det är farligt. Mycket pekar på att de närmaste åren och 5-10 år framåt kommer att vara en skakig och farlig tid. Putins upprustningar sedan 2008 har resulterat i en kraftigt höjd militär förmåga men ökningen planar nu ut, samtidigt som västvärldens motåtgärder ännu inte hunnit ge resultat men kommer att göra det senare. Detta betyder att Rysslands relativa militära överläge i Europa är som störst de kommande åren. Samtidigt står Putin inför politiska problem på hemmaplan som kanske kan locka till utrikes äventyrligheter för att avleda missnöjet och bygga stöd. Europa och Sverige är helt beroende av USAs militära styrka och politiska stöd för att balansera Ryssland, men USAs vilja och förmåga har försvagats av inrikes problem, av Kinas ökade styrka och maktanspråk, och nu senast av bakstöten i Afghanistan som kommer att leda till omprövningar av internationella engagemang. Högst sannolikt betyder detta att USA nu kommer att genomföra en frontförkortning där man reducerar engagemangen i tredje världen och i Europa för att

kunna koncentrera sig på kraftmätningen med Kina, som alltmer får karaktären av ett nytt kallt krig.

För det andra är tillståndet inom Försvarsmakten sämre än ledningen ger sken utav, och således är behoven av förstärkning större och mer trängande. Micael Bydén har uppenbarligen försökt att prata upp den egna förmågan för att höja moralen i en försvarsmakt som hängde med huvudet efter debatten om enveckasförsvaret, men resultatet har inte bara blivit skönmålningar utan också en bristande insikt om det verkliga läget. Riksrevisionens rapport ger en skakande bild av tillståndet i armén men också en långtifrån smickrande bild av Försvarsmaktens ledning. Själva förklarar man bristen på framsteg vad gäller att genomföra 2015 års försvarsbeslut med att beslutet var underfinansierat och att man hade underskattat bristerna i den egna organisationen. Faktum är att om ÖB hade fått hela det tillskott han begärde inför 2015 års försvarsbeslut så hade ändå inte pengarna räckt för att förverkliga beslutet, eftersom behoven systematiskt hade underskattats.

Riksrevisionens rapport avslöjar att det ännu är mycket långt kvar innan vi har ens två fungerande brigader i armén, en förmåga som vi skulle ha uppnått i fjol, och det finns troligen liknande brister om man tittar under huven i de andra försvarsgrenarna.

För det tredje så fortsätter Försvarsmakten att dra benen efter sig. Ja, det är hårda ord, men berättigade. Man erkänner själva att man inte behärskar tillväxt eftersom man sysslat med nedskärningar och snålände i femtio år, och man verkar närmast stå handfallen inför uppgiften att växa. Man saknar också känsla för att det är bråttom, utan lägger pannan i djupa veck och säger allvarligt "Det tar tid att bygga upp förmåga, minst 10-15

år” som om det vore en naturlag. Men 10 år är en tid som motsvarar två världskrig i rad och det finns många exempel på att det kan gå mycket snabbare om man verkligen vill. Tyskland byggde från en mycket liten bas på bara fem år upp en krigsmakt som slog världen med häpnad och erövrade stora delar av Europa. USA startade upp rustningen 1940 och fyra år senare hade man en armé som invaderade Europa, ett flygvapen som tvingade Japan och Tyskland på knä, och året därpå atombomben som ett slag förändrade världen. Nu säger kanske någon ”Jamen det där är ju stormakter med enorma resurser” så då kan vi ta ett exempel från ett litet och då fattigt land, nämligen Israel. När den judiska staten föddes så var den svag och omgiven av fientliga arabstater som genast anföll; då kunde inte israelerna säga ”Vänta 10-15 år med anfallet, tills vi hunnit bygga upp vårt försvar”, de gjorde det de måste och kunde och vann. Dessutom vann de ytterligare ett krig innan det hade gått tio år.

Bidragande till senfärdigheten är nog också att svenskarna som en konsekvens av vår idylliska 1900-talshistoria är fredsskadade, som Bengt Lindroth menar i den nya boken ”Vi som inte var med i kriget, och därför ofta inte tror att det kan gå riktigt illa för oss. Historien har lärt oss att det går bra ändå och fostrat till en vänta-och-se attityd där det aldrig är farligt eller bråttom, och det alltid finns tid för långa utredningar, ändlösa diskussioner och släpigt genomförande.

Försvarsmakten hänvisar ofta till att det är ett komplext system som det är besvärligt att förändra och att det tar tid att utveckla eller införa nya tekniska system. Nu visar ju exemplet Blackhawk att det kan gå betydligt snabbare om man verkligen vill och köper beprövad materiel från hyllan, utan särkrav eller

anpassning. Men man kan också ta exempel från näringslivet – vad ska man säga om bilindustrin som globalt har ställt om till produktion av elbilar och hybrider på bara cirka fem år? Eller läkemedelsindustrin som tog fram och producerade helt nya vacciner mot en helt ny sjukdom på cirka ett år? ”Men då var det ju bråttom och viktigt”, kanske någon invänder. Just det! Men är inte försvaret av Sverige viktigt? Och mörknar det inte vid horisonten i öster? Avsaknaden av insikt om att det är bråttom och viktigt att stärka vår försvarsförmåga är en delförklaring till det sega tempot – det tar 10-15 år att å fram fyra brigader eftersom vår militära och politiska ledning accepterar att det tar så lång tid.

En annan delförklaring är att vi vägrar att bryta med det låga tempo och de fredsmässiga vanor vi lagt oss till med under den eviga fredens år (PROD-lunken kallad), liksom att vi inte ens försöker runda det omfattande och snåriga regelverk av upphandlingsregler, certifieringskrav, miljöskydd, säkerhets- och arbetsmiljöregler etcetera som byggts upp de senaste decennierna. Där har vi verkligen lagt krokben för oss själva med att hitta på nya krav som nu begränsar oss, bland annat genom att det blivit viktigare att inte göra fel än att göra rätt. Vill man se hur illa det kan bli kan man titta på Tyskland – Europas sjuka man på försvarsområdet – som hamnat i diket förmågemässigt men är oförmöget att ta sig upp på fötter eftersom man snärjt in sig själva i ett förlamande regelverk.

För det fjärde är Försvarsmakten sedan tidigt 1970-tal präglad av ett planeringssystem och en planeringskultur som blundar för brister i förmåga och krigsduglighet här och nu (eftersom ”det ändå inte blir krig”) till förmån för drömmar om framtiden på

10-15 års sikt och för en långsiktig materielplanering som gynnar den inhemska försvarsindustrin. Detta är den ena elefanten i rummet i försvarsfrågan. Det var troligen det här perspektivet som låg bakom hånet mot Brännström och vi såg också konflikten mellan operatörer och planerare komma upp till ytan i tvisten om vem skulle disponera anslaget för materielunderhåll, Försvarmakten eller FMV. Till sist satte Peter Hultqvist ner foten på Försvarmaktens sida, men det satt hårt inne.

För det femte och sista så är all försvarsplanering ett provisorium så länge som vi håller den inhemska försvarsindustrin under armarna genom att i praktiken lägga ut utvecklings- och produktionsuppdrag på löpande räkning, men inte finansierar detta som den industripolitik det är. I det senaste försvarsbeslutet tvingade liberalernas Allan Widman fram en redovisning av de verkliga kostnaderna över tid för de två "väsentliga säkerhetsintressena" stridsflygsindustrin och ubåtsindustrin, båda ägda av Saab, Många studsade nog när de såg siffrorna – "77 miljarder för Kockums under tolv år och vi som bara har beställt två nya ubåtar. Det var dyra ubåtar!" Men då inser man inte att det vi betalar för inte är två nya ubåtar eller 60 nya Gripenplan, utan för att ha utvecklande och producerande industrier i dessa branscher, vilket bland annat yttrar sig i att vi köper nya stridsflygplan mycket oftare än andra västländer gör.

KUNGL KRIGSVETENSKAPSAKADEMIEN
The Royal Swedish Academy of War Sciences

Det här kunde kanske accepteras och döljas när vi hade ett stort försvar och en stor budget, men numera är den svenska Försvarsmakten för liten för att ensam utgöra kundbas, samtidigt som inte industrin får eller förmår exportera för att uppnå rimliga volymer. Hur länge Sverige ska envisas med att trotsa de ekonomiska naturlagarna på det här området går inte att säga, men så länge som vi fortsätter med detta, och utan att finansiera det separat, så kommer stora fördyringar och extrabeställningar att äta upp försvarsanslagen, och all försvarsplanering därför dessvärre att vara ett gungfly kantat av besvikelser.

Författaren är överingenjör, aktiv reservofficer och ledamot av KKrVA.

Foto: Shutterstock.com

Totalförsvarsinformation på "webben"

Pandemin har gjort att vi "tvingats" använda "nätet" i större utsträckning. Vi använder begrepp som webinar, nätföreläsning. Varumärken som Teams, Zoom och Skype har vi vant oss vid och det är system vi använder för föreläsningar och konferenser men också vanliga "möten" som t ex styrelsemöten.

En stor mängd information är tillgänglig och sökbar på "nätet" via olika sökmotorer. Att googla fram information är ett vedertaget arbetssätt.

På förbundets hemsida har vi sammanställt ett urval av tillgänglig totalförsvarsinformation. Den består av fyra delar; nät föreläsningar och GK Totalförsvarsinformation samt olika sidor och pdf:er med aktuell information om totalförsvaret. Vidare ett antal filmer.

[Klicka på den här länken så kommer du till sidorna.](#)

KURSKOD C80003**STARTDATUM****10 december kl 18.00****SLUTDATUM****12 december kl 16.00****KURSPLATS**

Skövde garnison

ANSÖKAN FÖRE 1 DECEMBER

Skicka kursansökan till Din bestyrkande chef inom hemvärnet, som insänder till sussie.edvardsson@mil.se eller Västra Militärregionen Box 604, 541 29 Skövde

INBJUDAN TILL

Militär insatschef - grundkurs

Militär insatschef (MIC) skall kunna leda en tillfälligt sammansatt militär styrka under en IKFN insats i fred/neutralitet eller skall MIC kunna leda en civil insats i samverkan med polisinsatschefers eller räddningsledares övergripande ledning.

MIC ska även kunna leda arbetet vid brytpunkt/samlingsplats/yttre ledningsstab samt även kunna stödja arbetet i inre militära staben.

KURSENS INNEHÅLL I STORT

- MR organisation och uppgifter, lydtnadsförhållanden
- Erfarenheter tidigare insatser
- Civil beredskap
- Styrdokument (lagstöd, IKFN förordningen mm)
- Samverkan Räddningstjänst och Polis
- IKFN
- MIC roll, befogenheter, uppgifter och roll

Underlag för enskilda studier/förberedelser inför kursen kommer att sändas till antagna kursdeltagare senast en vecka före kursstart.

VILKA KAN SÖKA

Kursen är öppen för främst hemvärnsbefäl ur

- Bataljonsstabsmedlemmar/bataljonsledningar
- Kompaniledningar
- Plutonchef/stf
- Övrig befälspersonal från Försvarmakten i mån av plats

Prioritering av sökanden kan komma att ske – maximalt antal kursdeltagare är 20 st.

FÖRMÄNER

Fri resa med egen bil (samåkning), fri mat, dagersättning och boende i logement.

Kursen betraktas som KU för Hemvärnspersonal.

Ev fast anställd personal har förmåner enligt respektive OrgE.

VILL DU VETA MER

Har du frågor är du välkommen att kontakta kursadjutant Fredrik Holmqvist e-post: fredrik.holmqvist@forsvarsutbildarna.se eller mobil: 076-265 75 55

**Varmt välkomna hälsar Försvarsutbildarna
Skaraborg**